

Kit educațional pentru profesori în expoziția „România-Reprezentarea identitară a portului popular în artă” (21 noiembrie 2025 — 8 februarie 2026)

Dragi profesori,

Vă invităm să parcurgeți expoziția alături de elevi, oprindu-vă mai ales la aceste lucrări din expoziție, despre care v-am pregătit informații pe care să le puteți împărtăși elevilor. Vă recomandăm ca înainte de a le împărtăși informațiile să le adresați întrebări despre ceea ce văd în lucrări, spre ex: ce vedem în această imagine? Ce fac personajele? Cum sunt îmbrăcate? Din ce pătură socială fac parte? Ce atitudine au? Care este gradul de realism al lucrării comparat cu o fotografie? Ce aflăm despre epoca în care a fost pictat?

Veți fi surprinși de cât de multe lucruri observă aceștia privind o imagine și ce legături interesante vor face între mai multe lucrări. La finalul expoziției vă invităm să luați un loc în spațiul-lounge și să creați o discuție de grup, pornind de la întrebările pe care vi le-am pregătit la finalul acestei prezentări. Vizionare plăcută!

Cuvinte cheie: identitate națională, specific național, construcția identității, secolul națiunilor, tradiție, port popular, vestimentație la modă, globalizare, spirit critic, portret, reprezentare, etnie, minorități, exprimare liberă, perioade istorice, auto-reprezentare

SALA 1.

Dobromir zugrav, Doamna Roxanda, (înainte de 1526), fragment de pictură murală *a fresco*, biserica Mănăstirii Curtea de Argeș, © Muzeul Național de Artă al României.

Fragmentul de frescă cu portretul votiv al Doamnei Roxanda a fost extras în 1883 din pronaosul bisericii legendarei mănăstiri de la Curtea de Argeș unde fusese realizat de zugravul Dobromir, un pictor valah contemporan cu Leonardo da Vinci.

Doamna Roxanda, fiica lui Neagoe Basarab, domnitorul Țării Românești (1512-1521), apărea în pictura bisericii mănăstirii Curtea de Argeș alături de soțul său, Radu de la Afumați (1521-1529). Pictura oferea contemporanilor și posterității imaginea ctitorilor ca demni continuatori ai tradiției bizantine și sprijinitori ai Bisericii. Costumul său este un amestec de elemente bizantine, otomane sau locale între care se remarcă ia „cu râuri”, brodată cu fire din aur și mătase colorată. Portretul de la Curtea de Argeș al Doamnei Roxanda devine, astfel, una dintre măturile cele mai timpurii care atestă portul iei în spațiul românesc și, nu în ultimul rând, originea regală a acestui element vestimentar.

Constantin LECCA (1807-1887), *Portretul Marii Bibescu*, [1840-1848], ulei pe pânză, © Institutul de Istoria Artei „George Oprescu”

Maria Bibescu (născută Maria Văcărescu) provenea dintr-una dintre primele familii aristocratice locale ai căror reprezentanți au devenit nume cunoscute și în lumea literară. S-a căsătorit mai întâi cu Costache Ghica, un prinț care pretindea coroana Valahiei, și care a pierdut competiția internă pentru tron, arbitrată de otomani, în favoarea lui Gheorghe Bibescu, care a domnit apoi între 1843 și 1848. Maria Bibescu a devenit soția prințului Bibescu, detronat în timpul Revoluției de la 1848. Marița Bibescu a ales să fie reprezentată în portretele oficiale purtând costumul popular complet. Costumul ei princiar se baza pe costumul popular ceremonial al țăranilor din județul Argeș, având ca element cheie *ia*, completată cu o coafură și bijuterii de inspirație bizantină și o centură metalică prețioasă, de origine balcanică. Costumul popular românesc a intrat astfel în domeniul reprezentărilor ideologice, aparent preluat din pătura inferioară a țăranimii locale și propulsat în vârful propagandei oficiale.

Daniel Constantin ROSENTHAL (1820 – 1851) , *România revoluționară*, ulei pe pânză, 1850, ©Muzeul Național de Artă al României

Următoarea etapă a costumului popular care iese în evidență în reprezentările artistice este o figură iconică în arta și istoria românească, România revoluționară. Este o alegorie romantică tipică anului 1848, a patriei România, inspirată de opera artistului francez Eugène Delacroix „Libertatea conducând poporul” (1830) , văzută ca o tânără hotărâtă, cu capul pe jumătate acoperit de o bonetă tradițională din mătase, purtând o bluză bogată și captivantă din Muscel, de tip bizantin, și fluturând cu mâna stângă tricolorul românesc pe umărul drept, în timp ce mâna dreaptă scoate un pumnal din centură.

„România revoluționară” a fost creată la Paris, în jurul anului 1850. Pictată la mai mult de un an după ce prințesa Marița Bibescu, detronată la Brașov, a folosit în mod similar costumul popular ca simbol politic,

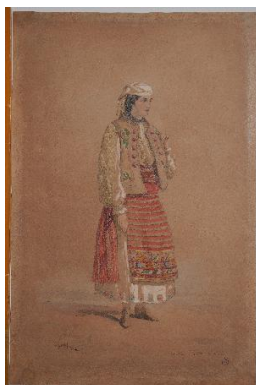
de data aceasta pentru a comemora momentul revoluționar eșuat din București. Model a fost Maria Rossetti (născută Mary Grant în Marea Britanie, cu părinți scoțieni-francezi), revoluționară și soția revoluționarului C.A. Rossetti, ambii refugiați la Paris. Prin reprezentarea aceasta idealizată, Mary Grant Rosetti a devenit simbolul Patriei Române și a valorilor Revoluției de la 1848.

Theodor AMAN (1831-1891) *Unirea Principatelor*, ulei pe pânză, 1857 © Muzeul de Artă, Complexul Muzeal Național „Moldova” Iași

Tânăra din dreapta reprezentând Valahia (notată pe brăul său) ține cu mâna dreaptă ridicată deasupra capului celeilalte tinere un lanț cu o cruce de aur. Este îmbrăcată în rochie albă cu motive roșii și fir de aur, la gât poartă trei șiruri de mărgelute de mici dimensiuni, roșii, și o fotă roșie cu motive albe și negre dintr-o bucată. Cea de-a doua tânără reprezentând Moldova (inscripție pe brău) poartă o ie albă cu motive albastre, la gât o salbă, iar în partea de jos o fotă neagră. Cele două femei sunt prezentate ca niște surori, sau ca două prietene apropiate, portretizate tinându-se de mână, corpurile lor formând aproape un corp comun, precum o nouă entitate statală: România. Aman a pictat această lucrare înainte de unirea propriu-zisă din 1859, ca un deziderat așteptat cu nerăbdare de elita intelectuală a celor două țări, aflate amândouă încă sub dominația Imperiului Otoman. Th. Aman a fost pictor, grafician, sculptor, pedagog și academician român, întemeietor al primelor școli românești de arte frumoase de la Iași și București.

Carol Popp de Szathmári (1812–1887) *Țărancă din Olt - Treptieni*
[1872] Acuarela și guașă pe hârtie lipită pe carton, Muzeul Național de Artă al României

În secolul al XIX-lea imaginea picturală a țăranilor a fost dominată de o viziune etnografică care pune accent pe pitorescul și varietatea tipologică a costumelor purtate de acestea. Creația populară era considerată ca sursă a unicității culturii unui popor. Produsele artistice ale fotografilor și pictorilor

„etnografi” aveau rol de recuperare a creației muzicale și folclorice românești. Costumele populare au devenit, astfel, elemente ale patrimoniului cultural, mai ales după Unirea Principatelor din anul 1859.⁰¹ Carol Popp de Szathmary a fost unul din cei mai importanți artiști ai sec XIX, unul din pictorii „etnografi”, unul din primii 10 fotografi din Europa, și artist oficial al Casei Regale Române.

Carol Popp de SZATHMÁRI (1812-1887) Femeie romă*, Acuarelă pe hârtie lipită pe carton, Muzeul Colecțiilor de Artă, Colecția Elena și Anastase Simu; Muzeul Simu; ©Muzeul Național de Artă al României

*Titlul inițial al lucrării era „Țigancă”. Cuvântul „țigan” a fost folosit pentru a denumi romii înrobiți mai bine de patru secole și jumătate în spațiul românesc. El provine din grec. “athinganos” = de neatins, fiind un exonim (denumire dată de cei din afara etniei). Prima atestare a cuvântului “țigan” în spațiul românesc are loc în anul 1385, odată cu menționarea ca robi ai Mănăstirii Tismana a “40 de sălașe de ațigani”. În perioada robiei „țigan” echivala cu „rob” sau sclav, denumind totodată un statut juridic și apartenența etnică a celor care se aflau în robie. Termenul îmbină starea de marginalitate și rasializare a celor înrobiți, căpătând pe durata a șapte secole adânci semnificații discriminatorii și făcând trimitere la romi când ca la o categorie socială, când ca la o categorie etnică. După abolirea sclaviei în 1856, o bună parte din cei 250.000 de sclavi eliberați s-au aflat în situația de a lua viața de la zero, majoritatea dintre ei rămânând în afara Reformei Agrare din 1864 inițiată de Al. I. Cuza prin care clăcașii au primit pământ. Romii nu se numesc pe ei înșiși în limba romani “țigani”, **ci romi**. Termenul „țigan” are o încărcătură traumatică, chiar dacă ea nu este conștientizată uneori chiar de romii înșiși, iar alteleori de membrii populației majoritate. În momentul în care romii au avut pentru prima oară în istoria României ocazia de a-și afirma identitatea culturală, au folosit termenul “rom”. În limbajul contemporan se folosește cuvântul „rom”. Romii au fost păstrători importanți ai portului tradițional românesc, contribuind la conservarea și promovarea acestuia. De exemplu, mare parte a femeilor din localitatea Tismana, județul Gorj (localitate în care a avut loc prima atestare a romilor) au lucrat la „Cooperativa Arta Casnică”, înființată în 1950. Primele femei angajate au fost de etnie romă, datorită faptului că printre romi exista deja o tradiție în confecționarea costumelor populare românești²;

Nicolae GRIGORESCU, (1838-1907) Țărancă din Muscel [1874-1875], ulei pe pânză, © Muzeul Național de Artă al României

¹ „Imaginea țărâncii în pictura românească de la sfârșitul secolului al XIX-lea”, Anca Gogîltan, în Acta Museis Naocensis, 2010

² Text scris de asist. univ. drd. Adrian Nicolae Furtună, sociolog, Centrul Național de Cultură a Romilor
Și drd. Luiza Medeleanu, Centrul de Excelență în Studiul Imaginii (CESI), Universitatea București, expert educațional, Roma Education Fund, pentru această expoziție.

Nicolae Grigorescu a pictat peste 4000 de lucrări, o mare parte din acestea fiind dedicate vieții rurale și în special portretelor de țărânci. Îmbrăcate în costume populare, femeile și fetele sunt reprezentate în activități cotidiene sau pozând ca pentru cameră, cu privirea îndreptată direct către noi, privitorii. Fata din acest portret poartă o ie specifică regiunii Muscel, de lângă Câmpulung, are o maramă pe cap și zâmbeste subtil. De reținut faptul că aceste cămăși, ca și întreg portul popular era țesut și brodat de femei în căminele lor, respectând specificul satului, regiunii și contribuind la acesta cu propria creativitate. Ele purtau aceste veșminte doar în zilele de sărbătoare, nu în viața de zi cu zi. Grigorescu a devenit cel mai cunoscut pictor al secolului al XIX-lea și datorită idealizării vieții rurale, a unei lumi pe care el o reprezenta mereu ca frumoasă, veselă, lipsită de griji, în contrast cu greutățile, precaritatea și modestia reală a țăranilor de atunci. În 1907, anul morții lui Grigorescu a avut loc o revoltă țărănească de amploare, ultima de acest fel din Europa.

Albertine (Tini) RUPPRECHT (1868-1956) *Portretul reginei Maria în costum național*, [1901], pastel pe pânză fină, Muzeul Național de Artă al României

Regina Maria în costum popular- *Ia* din nou regală. Observăm asemănări și diferențe între portretul votiv al domniței Roxanda din sec. al XVI-lea și cel regal al Reginei Maria a României, sec XX. Fiind primul portret oficial al reginei, artista germană a imortalizat-o pe Maria într-un somptuos costum popular, purtând o diademă și stând alături de tronul pe care ea însăși l-a conceput. Artista germană care a locuit în România aproximativ doi ani, a pictat-o pe principesa moștenitoare în mai multe rânduri, inclusiv alături de copii – Carol, Elisabeta și Mărioara.

SALA 2.

Ștefan LUCHIAN (1868-1916), *La împărțitul porumbului*, ulei pe pânză [1905] © Muzeul Național de Artă al României

Lucrarea reprezintă un grup de țărani îndreptându-se spre conac pentru a primi rațiile de porumb. Sunt însoțiți de copiii lor și au expresii supărate. De observat dacă aceștia sunt îmbrăcați în port popular festiv sau nu. De remarcat faptul că a fost pictată cu 2 ani înainte de răscoala din 1907.

În acea perioadă țăranii erau obligați să muncească întâi pământul boierilor, și doar după aceea pe propria fâșie de pământ și doar după aceea și dacă mai rămânea timp, să culeagă și recolte de pe propriul lor pământ. Țăranii formau până la 80% din populația României și circa 60% aveau pământ foarte puțin sau nu aveau deloc, în timp ce latifundiarii (moșierii) aveau mai mult de jumătate din pământul arabil. Ștefan Luchian este supranumit este unul din cei mai importanți artiști români. În 1898 s-a aflat printre fondatorii societății artistice „Ileana”, care sprijinea dezvoltarea artelor. Vezi și lucrarea „*Răscoala*” de Octav Băncilă.

Alți artiști din expoziție preocupați de problematica vieții țăranilor: **Ștefan Dimitrescu, Camil Ressu, Ion Theodorescu Sion, Francisc Șirato, Apcar Baltazar, Rodica Maniu.**

Lucia DEMETRIADE BĂLĂCESCU(1899-1979) *Sălișteancă* 1929/1944 , ulei pe pânză, © Muzeul Național de Artă al României

Lucrarea Luciei Demetriade Bălăcescu reprezintă o femeie îmbrăcată în portul tradițional din Săliște, jud. Brașov. Modul de reprezentare este mai realist decât al primei lucrări, totuși se îndepărtează de realism. Lucia Dem. Bălăcescu a fost o pictoriță română, parte din avangarda românească, activă în cercurile artistice ale epocii, cum ar fi Sindicatul Artelor Frumoase, Asociația Femeilor Pictore și Sculptore, revista Contimporanul etc. Muzeului Național de Artă al României i-au fost donate 304 lucrări de artă semnate Lucia Dem. Bălăcescu, o parte fiind expuse la Muzeul Colecțiilor de Artă.

SALA 3. Marcel IANCU (1895-1984) *Țărancă cu ouă*, 1930, ulei pe carton, © Muzeul Național de Artă al României

Lucrarea lui Marcel Iancu reprezintă o femeie care vinde ouă, probabil într-un oraș. Modul de reprezentare este unul cubist, utilizând unghiuri și forme geometrice în locul celor realiste. Marcel Iancu a fost un pictor, arhitect și eseist român de origine evreiască. A fost unul dintre artiștii români, alături de Tristan Tzara și Arthur Segal, inițiatori ai mișcării artistice Dada de la Cabaret Voltaire din Zurich în 1916. Artiștii Dada respingeau războiul (primul război mondial) și organizau forme de protest prin joc și acțiuni artistice. Întors în România, Marcel Iancu, a devenit alături de Max Hermann Maxy, Victor Brauner, Militza Petrașcu și alții, unul din promotorii principali ai avangardei artistice din București. Artiștii avangardei respingeau forme vechi de reprezentare și încercau să introducă forme noi precum: cubismul, futurismul, suprarealismul șamd.

SALA 4. Mircea Cantor (n.1977) *Anthroposynaptic*, 2015

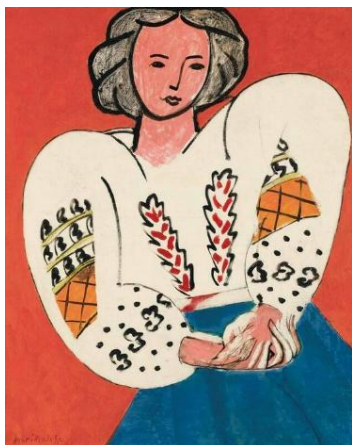
Broderie pe cămăși tradiționale românești de bărbați și femei, din Maramureș
©Fundația Louis Vuitton, Paris

Mircea Cantor recontextualizează portul popular din Maramureș, construind o operă de artă din piese cusute manual de creatori populari (artizani). Artistul utilizează un procedeu artistic inventat de un artist francez de avangardă, Marcel Duchamp, la începutul secolului XX, și anume „ready-made-ul”. Un obiect existent capătă alte semnificații atunci când apare într-o galerie sau muzeu de artă, și devine o operă de artă. Lucrarea a fost realizată și în contextul preluării motivelor ie românești sau a unor obiecte de port popular de către case de modă faimoase. Motivele „plagiarismului”, „inspirației”, „brand-ului” (inclusiv brand de țară) sunt problematizate de către Mireca Cantor, invitând la dezbatere în spațiul public.

SALA 5.

Henri MATISSE (1869 - 1954) *Îa românească/La Blouse Roumaine, 1940*, donată de artist statului, 1953, Centrul Pompidou, Paris, Muzeul Național de Artă Modernă / Centrul pentru creație industrială © Centre Pompidou, MNAM-CCI, Dist. GrandPalaisRmn / Philippe Migeat, Christian Bahier

Pictura de față se bazează pe o serie de 14 etape de lucru, începute în 1937. Modul de reprezentare este unul abstractizat, puțin realist, care la prima vedere pare facil. Cu accent mare pus pe linie și impresia de mișcare a figurii, lucrarea este mai apropiată esteticii unui afiș sau logo contemporan, de mare impact vizual. Prietenia de-o viață dintre Matisse și vechiul său coleg Theodor Pallady a creat contextul pentru interesul său artistic pentru bluza românească. Interesul lui Matisse pentru acest motiv a crescut rapid la mijlocul anilor 1930, când a documentat și procesul său de esențializare a modelelor ornamentale, eliminând progresiv detaliile, obiectele și chiar trăsăturile modelelor.

Transformată într-un simbol al viziunii sale asupra metodelor, idealurilor, stilului și practicii sale artistice, seria de lucrări dedicate bluzei românești a deschis calea către influența crescândă a lui Matisse asupra dezvoltării artei postbelice, în special asupra pop art-ului și designului american. Ca urmare, el a devenit o figură proeminentă a culturii populare globale, influența sa fiind sporită de alegerea recurentă a multor creatori de modă pentru bluza românească. Astfel, colecția revoluționară Yves Saint-Laurent pentru toamna-iarna 1981, prezentată ca un omagiu adus lui Matisse și viziunii sale asupra bluzei românești, a fost urmată de nenumărate iterații ale diverselor elemente ale costumului popular național sau regional de către o serie de designeri de modă proeminenți. Lucrarea a părăsit pentru prima dată Franța special pentru această expoziție.

Ion Bitzan (1924 – 1997), *Înconjurat de copii*, 1985, Ulei pe pânză, cărbune
Muzeul Național de Artă Contemporană/MNAC

În timpul regimului comunist, în special în timpul dictaturii lui Nicolae Ceaușescu, artiștii primeau comenzi de la stat pentru a portretiza cuplul prezidențial, Nicolae și soția sa Elena, în diferite ipostaze care creau o imagine a „părinților” națiunii, „cel din frunte fiu al poporului”, contribuind la construcția cel mai pronunțat cult al personalității din Europa de est. În acest tablou cei doi sunt reprezentați dansând într-o horă populară alături de copii îmbrăcați în costum popular. De remarcat faptul că reprezentarea copiilor este aproape schematică, în cărbune și ulei, aceștia apărând aproape doar ca siluete.

Pictura aparține lui Ion Bitzan, unul din cei mai importanți artiști de la finalul secolului XX, care deși este cunoscut pentru lucrările sale experimentale, în ton cu arta contemporană internațională, a realizat și numeroase comenzi de acest tip pentru regimul comunist.

Ioana Cîrlig, (n. 1987), *Ana, Maramureș*, 2017, Fotografie analogică, Inkjet pigment print, colecția
artistei

Fotografia „Ana, Maramureș” face parte din proiectul „Zâne” care explorează relația dintre oameni și natură în comunitățile românești izolate și tradiționale, din Carpați și Delta Dunării. „Spirite ale naturii, zânele bune se nasc din flori și trăiesc în păduri sau în vârful munților înalți. Ele sunt una dintre numeroasele modalități prin care oamenii obișnuiau să exprime credința că totul este viu și conectat în natură.” (din textul artei)

Personajul este portretizat pe o căpiță de fân, probabil după strânsul fânului într-un sat din Maramureș, îmbrăcată în haine simple, de lucru. Modul în care este îmbrăcată „Ana” denotă faptul că oamenii se îmbracă mai degrabă astfel la muncile câmpului, decât în veșminte de sărbătoare, respectiv în port popular, chiar dacă în regiuni precum Maramureș portul popular este încă utilizat și astăzi.

Sala 5. **Cătălin Rulea**, (n.1979), *Chupaia*, 2020, obiect textil, Breaza, colecția artistului

Lucrarea a fost concepută de artist și realizată de Mariana Stan din Provița de Sus, parte din echipa de meșteri "Costume populare românești – IA de Breaza".

„La începutul anilor 1950, Enric Bernat lucra pentru o fabrică de gemuri de mere numită „Granja Asturias”. După ce a abordat ideea de a face acadele, investitorii au plecat. Bernat a preluat compania în 1958 și a redenumit-o Chupa Chups. Sigla Chupa Chups a fost proiectată în 1969 de artistul suprealist Salvador Dalí. Prima sa campanie de marketing a fost sigla cu sloganul „Es redondo y dura mucho, Chupa Chups”, care se traduce din spaniolă prin „Este rotund și de lungă durată”. ”(din textul artistului)
Alăturarea siglei unei corporații globale cu o ie tradițională pune întrebări despre utilizarea *iei* ca un construct ideologic sau de „branding” național, și/sau despre contrastele existente în viețile noastre între tradiție și globalizare.

Exemple de teme de discuție după parcurgerea expoziției:

- Expoziția v-a trezit curiozitatea? Enumerați subiecte de interes pentru voi.
- Putem avea/simți mai mult de o singură identitate? Dați exemple.
- Credeți că sentimentul de apartenență și identitatea națională pe care o resimțim personal se poate construi din afara noastră? Dacă da, cum?
- Care au fost modalitățile prin care ia românească a fost transformată în simbol al identității naționale?
- Ce rol credeți că a avut reprezentarea vizuală prin pictură, sculptură și alte medii? Ce rol credeți că au acum rețelele sociale, reclamele TV /in spațiu public pentru sentimentul de apartenență națională?
- Care credeți că sunt artiștii care au rămas cel mai mult în imaginarul/conștiința națională? De ce credeți că s-a întâmplat acest lucru? Dați exemple folosind artiști și imagini din expoziție (puteți consulta și surse de pe internet, citându-le apoi)
- Ce roluri ocupă femeile în această construcție a identității națiunii române (sec XIX- început de sec XX)? Dar în reprezentarea identității?
- Ce rol ocupă diferitele clase sociale (familia regală/conducătorii, aristocrație, burghezie/clasa de mijloc, țărănime, muncitori?) în această construcție a identității tinerei națiuni române (sec XIX- - început de sec XX)?
- Cum sunt reprezentate diferitele minorități etnice sau de alt tip în această expoziție?

- Cum este reprezentată *ia* românească în imaginile din perioada comunistă? Care este scopul acestor reprezentări?
- Cum este reprezentată *ia* românească în imaginile din perioada mișcării legionare? Care este scopul acestor reprezentări?
- De ce este interzisă în prezent exprimarea unei opinii pro-legionară? Ce știți despre Holocaust, despre pogromul din București, despre pogromul de la Iași sau despre deportarea romilor în Transnistria?
- Care este diferența dintre a exprima o opinie sau a instiga la ură și/sau violență?
- Care sunt reprezentările actuale ale identității naționale/europene/ globale?
- De ce credeți că a pictat Matisse *ia* românească și de ce este important faptul că *ia* românească a fost pictată și de Henri Matisse?
- De ce preiau firmele mari de modă motive și veșminte populare românești? Ce credeți despre acest lucru? Creați o discuție tip debate cu argumente pro și contra.
- Crezi că există artă critică? Dacă da, ce rol are ea? Dați exemple din expoziție
- Cum îți reprezinti tu identitatea/identitățile prin artă/rețele sociale/în spațiul public prin veșminte? Dați exemple.

Sugestii de moderare a discuției: Stabiliți câteva reguli de discuție înaintea să puneți aceste întrebări elevilor:

1. Fiecare își poate exprima opinia, pe care apoi va trebui să o argumenteze cu argumente logice, pe baza lucrărilor din expoziție.
2. Fiecare are un timp limitat (ex 2min) pentru a-și expune argumentul, apoi o altă elevă/un alt elev poate expune o altă opinie sau o completare.
3. Chiar dacă suntem în dezacord cu ceea ce s-a spus nu avem voie să atacăm persoana respectivă, să folosim injurii, atacuri la persoană, să intrerupem (în afară de moderator care ține timpul).
4. Ne concentrăm pe calitatea argumentelor folosite și încercăm să găsim exemple din lucrările prezente pentru expunerea proprie.
5. Nu este obligatoriu să ajungem la o concluzie la finalul discuției. Putem pleca cu și mai multe întrebări.

Dacă doriți să ne împărtășiți impresii și observații ale elevilor, sau ale dumneavoastră vă invităm să ne scrieți la adresa: educație@art.museum.ro

Bibliografie:

- Despre Revoluția de la 1848
<https://oradeistorie.ro/generatia-pasoptista-programe-si-consecinte-ale-revolutiei/>
- Despre Monarhia română (1881- 1947)
<https://oradeistorie.ro/monarhia-dupa-primul-razboi-mondial/>
- „Imaginea țărăncii în pictura românească de la sfârșitul secolului al XIX-lea”, Anca Gogîltan, în Acta Museis Naocensis, 2010
<https://biblioteca-digitala.ro/?articol=17881>
- „Artă pentru popor : plastica oficială între 1948- 1965”, Monica Enache, editura MNAR, 2016
<https://www.calameo.com/books/0062253598ed755a18dd3>
- „Artă și feminism în România modernă”, Valentina Iancu, editura Vellant , 2015
<https://mnar.ro/evenimente-muzeu/eveniment/472>

Traseu recomandat de specialiștii în educație MNAR pentru profesori și elevi de gimnaziu și liceu.

- Despre istoria romilor în România- Centrul Național de Cultură a Romilor – Romano Kher, bibliotecă online : <https://cncr.gov.ro/biblioteca/>
- Scurt istoric al mișcării legionare în România, Europa liberă <https://romania.europalibera.org/a/32848780.html>
- Legislație combaterea urii xenofobe, rasiale, LEGE nr. 217 din 23 iulie 2015 <https://legislatie.just.ro/public/detaliidocument/170057>
- Despre regimul comunist (1947-1989) <https://oradeistorie.ro/regimul-national-comunist-in-romania/>
- Despre Henri Matisse <https://artsandculture.google.com/entity/henri-matisse/m0gct?hl=ro>
- Despre „Bihor. Not Dior”, iquads, 2018 <https://www.iqads.ro/articol/42027/bihor-couture-o-marca-traditionala-romaneasca-tine-piept-plagiatului-marilor>
- Despre colecția de vară 2024 Luis Vuitton inspirată de ia românească <https://www.urban.ro/louis-vuitton-dior-copiaza-portul-romanesc/>
- Catalog expoziție „România. Reprezentarea identitară a portului românesc în artă.”, Erwin Kessler, Editura MNAR, în curs de apariție

Program expoziție:

Miercuri-vineri, orele 10-18, sâmbătă-duminică 11-19, luni și marți închis. Prima zi miercuri din lună intrarea gratuită.

Adresă : Muzeul Național de Artă al României, Galeria Națională, parter, Calea Victoriei 49-53, București

Acces : bilet întreg 60 lei, bilet redus pentru elevi : 15 lei. Profesorul însoțitor are gratuitate.